

Rodzaj dokumentu	Interpretacja indywidualna
Sygnatura	DFP-Fn-IX.310.11.2019
Data	2019-12-31
Autor	Prezydent Miasta Łodzi
Temat	opłata skarbową od pełnomocnictwa składanego u komornika
Słowa kluczowe	opłata skarbową

INTERPRETACJA INDYWIDUALNA

Prezydent Miasta Łodzi działając na podstawie przepisu art. 14j § 1 oraz 14 c § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.)

po rozpatrzeniu

wniosku z dnia 24.10.2019 r. (data wpływu 05.11.2019 r.), w sprawie wydania interpretacji indywidualnej przepisów prawa podatkowego w zakresie opłaty skarbowej

postanawia

uznać, że stanowisko przedstawione we wniosku jest prawidłowe.

UZASADNIENIE

W dniu 05.11.2019 r. do Wydziału Finansowego w Departamencie Finansów Publicznych Urzędu Miasta Łodzi wpłynął wniosek o wydanie indywidualnej interpretacji przepisów prawa podatkowego w zakresie opłaty skarbowej od składanych komornikowi pełnomocnictw. Przedmiotem żądanej interpretacji jest art. 1 ust. 1 pkt 2 oraz art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (t.j. Dz. u. z 2019 r., poz. 1000 z późn. zm., dalej jako: Ustawa o opłacie skarbowej) w zw. z art. 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks Postępowania Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm., dalej jako: Kodeks postępowania cywilnego) w zw. z art. 5 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 2096 z późn. zm., dalej jako: Kodeks postępowania administracyjnego), art. 2 oraz art. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 771 z późn. zm., dalej jako: Ustawa o komornikach z 2018 r. - wynikające z zaistniałego stanu faktycznego.

We wniosku został przedstawiony następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca jest osobą fizyczną – radcą prawnym, który działając jako profesjonalny pełnomocnik, podejmuje się reprezentowania podmiotu gospodarczego (dalej jako Klient), w sprawach związanych z windykacją przysługujących mu wierzytelności na etapie postępowania egzekucyjnego. Podstawą działań podejmowanych w imieniu klienta przez wnioskodawcę będzie pełnomocnictwo udzielone przez Klienta.

Wnioskodawca zawsze przy realizacji pierwszej czynności dokonywanej przed komornikiem składać będzie odpis udzielonego mu pełnomocnictwa. Pełnomocnictwa przedkładane będą komornikom sądowym mającym siedzibę na terenie miasta Łodzi.

Wobec powyższego pytanie wnioskodawcy brzmi następująco:

Czy Wnioskodawca jako profesjonalny pełnomocnik jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej od pełnomocnictwa składanego komornikowi?

Stanowisko wnioskodawcy:

W ocenie wnioskodawcy pełnomocnik będący radcą prawnym lub adwokatem nie jest zobowiązany do zapłaty opłaty skarbowej od składanego komornikowi pełnomocnictwa.

Wnioskodawca wskazuje, że zamknięty katalog czynności, które podlegają opłacie skarbowej, został zawarty w art. 1 Ustawy o opłacie skarbowej. Zgodnie z art. 1 ust.1 pkt 2 tej ustawy, opłacie skarbowej podlega złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury, albo jego odpisu, wypisu lub kopii:

1. w sprawie z zakresu administracji publicznej lub

2. w postępowaniu sądowym.

Przywołany przepis, nie stanowi jednak wyłącznej przesłanki dla określenia obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej. Istotne znaczenie ma również treść normy wynikającej z art. 6 ust. 1 pkt 4 Ustawy o opłacie skarbowej, która określa moment powstania obowiązku zapłaty opłaty skarbowej. W myśl powołanego przepisu niniejszy obowiązek powstaje wyłącznie z chwilą złożenia dokumentu pełnomocnictwa:

- w organie administracji publicznej,

- w sądzie lub

- w podmiocie, o którym mowa w art. 1 ust. 2 ustawy tj. podmiocie innym niż organ administracji rządowej i samorządowej, wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.

W ocenie Wnioskodawcy nie ulega wątpliwości, iż postępowanie egzekucyjne, w ramach którego Wnioskodawca składa pełnomocnictwo, nie jest postępowaniem z zakresu administracji publicznej ani postępowaniem sądowym, zaś komornik sądowy nie jest organem administracji publicznej, sądem czy też podmiotem innym niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej.

Ad. 1 i 2. Brak możliwości uznania komornika za organ administracji publicznej lub podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonujący zadania z zakresu administracji publicznej

Na wstępie zaznaczyć należy, iż postępowanie z zakresu administracji publicznej, jak wynika z art. 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, regulowane jest przez przepisy procedury administracyjnej, postępowanie egzekucyjne podlega zaś regulacji Kodeksu postępowania cywilnego. Fakt ten potwierdzony został w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 16 września 2008 r., sygn. I SA/G 192/08, w którym jednoznacznie stwierdzono, iż z oczywistych względów należy wykluczyć pogląd, iż sądowe postępowanie egzekucyjne może mieścić się w kategorii spraw z zakresu administracji publicznej. Stąd też za zasadny należy uznać wniosek, iż postępowanie egzekucyjne nie jest postępowaniem z zakresu administracji publicznej.

W art. 5 § 2 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawodawca określił katalog podmiotów, które uprawnione są do prowadzenia postępowań z zakresu administracji publicznej, wskazując, że są to: ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich imieniu lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolej) oraz organy jednostek samorządu terytorialnego i inne organy i podmioty powołane do załatwiania spraw należących do właściwości tych organów w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnych albo załatwianych milcząco. Nie sposób uznać ażeby komornik należał do którejkolwiek z kategorii podmiotów wymienionych w przywołanym przepisie.

Brak możliwości zakwalifikowania komornika jako podmiotu wykonującego zadania z zakresu administracji publicznej, innego niż organ administracji rządowej i samorządowej potwierdza również interpretacja ogólna Ministra Finansów z dnia 09 czerwca 2015 r. (sygn. PT1.050.1.2015.LJU.19) w zakresie opodatkowania podatkiem od towarów i usług czynności wykonywanych przez komorników sądowych, gdzie powołując się na orzecznictwo Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazano, że (...) *komornicy nie są związani z władzami publicznymi jako pracownicy, ponieważ nie są włączeni do administracji publicznej. Prowadzą działalność na własny rachunek i własną odpowiedzialność, mogą swobodnie, chociaż podlegają pewnym ograniczeniom prawnym, ustalać w jaki sposób będą wykonywać swoją pracę i sami otrzymują środki, z których pochodzą ich dochody.*

Reasumując, na gruncie ustawy o opłacie skarbowej brak jest podstaw, aby uznać, że komornik jest organem administracji publicznej bądź też podmiotem wykonującym zadania z zakresu administracji publicznej innym niż organ administracji rządowej i samorządowej.

Ad.2.Brak możliwość uznania komornika za sąd, a prowadzonego przez niego postępowania egzekucyjnego za postępowanie sądowe.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Ustawy o komornikach z 2018 r., analogicznie jak pod rządami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (t.j. Dz.U. 2018 r. poz. 1309 z późn. zm., dalej jako: Ustawa o komornikach i egzekucji z 1997 r.) komornik sądowy jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym (art. 1 Ustawy o komornikach i egzekucji z 1997 r.).

W myśl przywołanej regulacji oczywistym jest, że komornik nie posiada statusu sądu.

W Ustawie o komornikach z 2018 r. wskazano ponadto, że komornik jest organem władzy publicznej w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym. Ustawowe uznanie komornika za organ władzy publicznej stanowi wyłącznie potwierdzenie dotychczasowego dorobku judykatury, o którym mowa w dalszej części niniejszego wniosku.

Argumentację powyższą potwierdza treść uzasadnienia do projektu ustawy o komornikach z 2018 r. (Druk sejmowy nr 1582), gdzie projektodawca, odnosząc się do uregulowań dotychczas obowiązującej Ustawy o komornikach i egzekucji z 1997 r., wyjaśnia: *Komornik dalej pozostaje funkcjonariuszem publicznym, korzystającym ze szczególnej ochrony prawnokarnej i poddany zasadom odpowiedzialności prawnokarnej właściwym dla funkcjonariuszy publicznych. Utrzymana zostanie zasada wyłączności komorników sądowych jako jedynych (obok sądów) organów egzekucyjnych wykonujących orzeczenia wydane w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej. Jednoznacznie zostało wskazane, że w zakresie wykonywania czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym komornicy wykonują władzę publiczną i są jej organem.*

Na utożsamianie organu egzekucyjnego, jakim jest komornik, z sądem nie pozwala Ustawa o opłacie skarbowej. W tym zakresie jednoznaczne stanowisko zajął Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, który rozstrzygając kwestię statusu komornika w kontekście tej ustawy, w wyroku z dnia 08 lutego 2017 r. (sygn. I SA/Ol 927/16) wskazał, iż z prawnokonstytucyjnego punktu widzenia komornik jest organem władzy publicznej i to nie tylko w znaczeniu funkcjonalnym, ale i podmiotowym. Jest on pomocniczym organem wymiaru sprawiedliwości, a w świetle przepisów prawa egzekucyjnego wyodrębnionym od sądu organem egzekucyjnym. W uwzględnieniu przepisów prawa administracyjnego, komornik jest funkcjonariuszem publicznym działającym przy sądzie rejonowym. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie, w swojej argumentacji przytoczył również stanowisko Trybunału Konstytucyjnego wyrażone w wyroku z dnia 12.04.2012 r. sygn. SK 21/11, gdzie Trybunał ten wprost wskazał, że komornik nie jest organem władzy sądowniczej - pomimo organizacyjnego i funkcjonalnego powiązania z władzą sądowniczą, komornicy nie są jednak organami tej władzy i nie sprawują wymiaru sprawiedliwości. Dalej Wojewódzki Sąd Administracyjny wskazuje, iż komornicy przejęli wprawdzie część kompetencji władzy publicznej w zakresie możliwości prowadzenia egzekucji, jednakże nie jest to wystarczające do przyjęcia, iż są oni organem władzy publicznej czy też organem państwa. W konsekwencji,

Wojewódzki Sąd Administracyjny uznał, iż komornik nie jest organem administracji publicznej, ani sądem w rozumieniu przepisów Ustawy o Opłacie skarbowej.

Nadto, w wyroku z dnia 20.01.2004 r. sygn. SK 26/03 Trybunał Konstytucyjny stwierdził, iż Komornicy działają przy sądach rejonowych, nie wchodząc jednak w ich strukturę. Nie są też organem władzy sądowniczej (z uwagi na odmienną funkcję, nie polegającą na wymierzaniu sprawiedliwości – art. 175 ust 1 Konstytucji). Trybunał podkreślił, iż komornicy są strukturą wyodrębnioną, wyposażoną we władztwo, o własnych kompetencjach.

Rozróżniając postępowanie sądowe i egzekucyjne podkreśla się, że postępowanie sądowe jest prowadzone przed sądem i przez sąd, podczas gdy postępowanie egzekucyjne może być prowadzone przez sąd i przez komornika jako organy egzekucyjne (zgodnie z regulacją art. 758 Kodeksu postępowania cywilnego). Sąd występuje w charakterze sądu egzekucyjnego, gdy przepis tak stanowi, komornik zaś występuje jako organ egzekucyjny prowadzący postępowanie egzekucyjne.

Przedstawiony powyżej pogląd podzielił również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 26.05.2017 r. sygn. I SA/Lu/1052/16 wskazując, iż użyte w art. 1 ust. 1 pkt 2 Ustawy o opłacie skarbowej sformułowanie *złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa albo jego odpisu, wypisu lub kopii w postępowaniu sądowym*, nie obejmuje złożenia dokumentu pełnomocnictwa (w oryginale, odpisie, wypisie lub kopii) komornikowi, w związku z prowadzoną przez niego egzekucją. Zdaniem Sądu, skoro przepisy art. 1 ust.1 pkt 2 oraz art. 6 ust.1 pkt 4 Ustawy o opłacie skarbowej zawierają regulację różnych aspektów powstania tego samego obowiązku podatkowego, to winny być one analizowane łącznie.

W konsekwencji, dla powstania rzeczoności obowiązku istotne jest zarówno to, że złożenie dokumentu pełnomocnictwa ma nastąpić w postępowaniu sądowym jak i to, że ma to mieć miejsce w sądzie.

Przeciwko objęciu zakresem regulacji Ustawy o opłacie skarbowej pełnomocnictw składanych komornikowi w postępowaniu egzekucyjnym przemawia nadto przepis art. 11 ust. 1 i 2 niniejszej ustawy. Nakłada on na podmioty, którym złożono dokument stwierdzający udzielenie pełnomocnictwa, obowiązek comiesięcznego, zbiorczego raportowania o przypadkach nieuiszczenia należnej opłaty skarbowej do właściwych organów podatkowych. W katalogu podmiotów zobowiązanych do przekazywania takich informacji ustawodawca umieścił: sądy, organy administracji rządowej i samorządowej oraz podmioty inne niż organy administracji rządowej i samorządowej wykonujące zadania z zakresu administracji publicznej. W ocenie wnioskodawcy nie budzi żadnej wątpliwości, iż komornik sądowy nie został objęty ustawowym obowiązkiem składania do organu podatkowego informacji zbiorczej o przypadkach nieuiszczenia opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Podobnie, na mocy art. 8 ust. 5 Ustawy o opłacie skarbowej, tylko sąd, organ administracji rządowej lub samorządowej albo podmiot inny niż organ administracji rządowej i samorządowej wykonujący zadania z zakresu administracji publicznej, są uprawnione do żądania przedłożenia im oryginału dowodu zapłaty opłaty skarbowej.

Mając na względzie zasadę racjonalnego działania ustawodawcy nie sposób uznać, ażeby w ramach jednego aktu prawnego konstruował on przepisy w sposób niekonsekwentny. Gdyby nawet hipotetycznie przyjąć, że na gruncie Ustawy o opłacie skarbowej, pod pojęciem postępowania sądowego mieści się również postępowanie egzekucyjne toczące się przed komornikiem sądowym, to rodzi się pytanie dlaczego ustawodawca nie nałożył na komornika obowiązku informowania właściwych organów podatkowych o braku zapłaty opłaty skarbowej przez podmiot do tego zobowiązany i nie umocował komornika do żądania przedłożenia oryginału dowodu uiszczenia tej opłaty w przypadku powzięcia wątpliwości co do zapłaty tej należności.

Wnioskodawca, choć nie ma wątpliwości co do stawianej we wniosku tezy, iż komornik nie został objęty podmiotowo zakresem Ustawy o opłacie skarbowej, z ostrożności procesowej wskazuje na ogólną zasadę prawa podatkowego *in dubio pro tributario*, która w myśl art. 2a Ordynacji Podatkowej oznacza, że nie dające się usunąć wątpliwości co do treści przepisów prawa podatkowego rozstrzyga się na korzyść podatnika. Realizacja tej zasady ma na celu zwiększenie ochrony podatnika, tak aby nie ponosił on negatywnych konsekwencji związanych z funkcjonowaniem wadliwych (również z uwagi na ich nieczytelność lub niespójność) przepisów prawa.

Podsumowując, zarówno wykładnia przepisów Ustawy o opłacie skarbowej, jak i dotychczasowy dorobek orzeczniczy sądów administracyjnych oraz organów podatkowych w zakresie wydawanych przez nich interpretacji indywidualnych, w ocenie Wnioskodawcy w sposób jednoznaczny potwierdza tezę, iż w przypadku przedłożenia pełnomocnictwa przed komornikiem sądowym, nawet w przypadku, gdy jest to pierwszy moment złożenia tego pełnomocnictwa w sprawie, pełnomocnictwo takie nie podlega opłacie, o której mowa w ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej.

Prezydent Miasta Łodzi uznał stanowisko wnioskodawcy za prawidłowe w pełnym zakresie i korzystając z treści zapisów art. 14c § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.) odstąpił od uzasadnienia prawnego.

Interpretacja dotyczy stanu faktycznego przedstawionego przez wnioskodawcę i obecnie obowiązującego stanu prawnego.

Na niniejszą interpretację stronie przysługuje prawo do wniesienia skargi z powodu jej niezgodności z prawem. Skargę wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi, za pośrednictwem organu, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania jest przedmiotem skargi (art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – Dz. U. z 2018 r., poz. 1302, z późn. zm.) tj. na adres Urzędu Miasta Łodzi, Departament Finansów Publicznych, Wydział Finansowy, ul. Sienkiewicza 5 90-113 Łódź. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach (art. 47 § 1 ww. ustawy) w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie albo aktu, o którym mowa w art. 3 § 2 pkt 4a (art. 53 § 1 ww. ustawy).

